

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-05-173S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS	
Я - лідер		I am a leader	
Шифр за ОП	-	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший) магістерський (другий)		Level of Education: Bachelor's (first) Master's (second)	
Галузь знань Усі галузі знань НУВГП		Field of Knowledge All Fields of Knowledge	
Спеціальність Усі спеціальності НУВГП		Field of Study All Fields of Study	
Освітня програма: Усі освітні програми		Degree Programme: All Degree Programmes	

Силабус навчальної дисципліни «Я – лідер» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів всіх освітньо-професійних програм спеціальностей НУВГП. Рівне : НУВГП, 2023. 10 с.

Розробник силабусу: *Олійник О.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри трудових ресурсів та підприємництва*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2023 року

Завідувач кафедри: *Мищук Г. Ю, д.е.н., професор.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 1 від “31” серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Н.Е. Ковшун, д.е.н., професор*

Схвалено науково-методичною радою НУВГП
Протокол № 10 від “__25__” жовтня 2023 року

Вчений секретар НМР Т. А. Костюкова.

№ документа в ЕДО.

© Олійник О.О., 2023

© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	

Ступінь вищої освіти	бакалавр, магістр
Освітня програма	всі освітні програми
Спеціальність	всі спеціальності
Рік навчання, семестр	2-5ий рік навчання, 3-10ий семестр
Кількість кредитів	3
Лекції:	16/6
Лабораторні заняття:	14/4
Самостійна робота:	60/80
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ

Олійник Олена Олександрівна, к.е.н, доцент, доцент кафедри трудових ресурсів та підприємництва.

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Олійник_Олена_Олександрівна

ORCID

<https://orcid.org/0000-0002-3941-2286>

Як комунікувати

o.o.oliyuk@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Метою вивчення навчальної дисципліни «Я – лідер» є формування у здобувачів системи теоретичних знань та професійних компетенцій щодо використання принципів, типів, методів та інструментів лідерства задля забезпечення тривалого ділового партнерства із зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами, а також розробки та впровадження лідерського стилю управління економічним суб'єктом.

Предметом навчальної дисципліни «Я – лідер» є діяльність в сфері лідерства, закономірності, методи та техніки формування та розвитку лідерських якостей з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

Основними завданнями навчальної дисципліни є засвоєння здобувачами знань про теоретичні положення лідерства, оволодіння вміннями і навичками щодо механізмів реалізації лідерського стилю управління.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5430>

Компетентності

- K1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 K2. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
 K3. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
 K4. Навички міжособистісної взаємодії.
 K5. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
 K6. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

Результати навчання (РН)

- RN1. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
 RN2. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців та нефахівців у сфері господарської діяльності.
 RN3. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
 RN4. Застосовувати методи та техніки розвитку лідерських якостей.
 RN5. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі з новими об'єктами, та у невизначених умовах.
 RN6. Демонструвати лідерські навички та впроваджувати лідерських стиль управління.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістові модулі, теми	Лекції, год.		Практ, год.		Сам. роб., год	
	Денна	Заочна	Денна	Заочна	Денна	Заочна
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи лідерства						
Тема 1. Теоретичні основи лідерства.						
1. Природа лідерства та його складові.	3	1	2	-	8	11
2. Теорії та закони лідерства.						
3. Відмінності між керівництвом та лідерством.						
4. Типові невдачі та помилки лідера.						
Тема 2. Структура образу лідера.						
1. Якості успішного лідера та умови їх формування.	2	1	2	1	9	11
2. Імідж лідера.						
3. Роль харизми у лідерстві, її переваги та недоліки.						
4. Індикатор типів Майерс–Бріггс.						
Тема 3. Комунікації лідера.						
1. Типологія комунікацій лідера.	2	1	2	1	9	12
2. Характеристики комунікативної компетентності лідера.						
3. Ефективна комунікація: принципи та секрети.						

4. Розвиток навичок переконання.							
Тема 4. Розвиток особистості сучасного лідера.							
1. Методи діагностики лідерських якостей.	3	1	2	1	8	12	
2. Модель розвитку лідерських якостей.							
3. Когнітивні якості лідера та їх розвиток.							
4. Акмеологічні технології розвитку лідерських якостей і умінь.							
Змістовий модуль 2. Формування системи лідерства в організації							
Тема 5. Лідерський стиль управління.							
1. Стили лідерства та їх особливості.	2	1	2	1	9	12	
2. Моделі ситуаційного лідерства.							
3. Формальне та неформальне лідерство в організації.							
Тема 6. Лідерство та управління командою.							
1. Типи та характеристики команди.	2	-	2	-	9	11	
2. Функції лідера на різних стадіях розвитку команди.							
3. Командне лідерство: діагностика та формування.							
Тема 7. Лідерство та управління змінами в організації.							
1. Процес підготовки та впровадження змін.	2	1	2	-	8	11	
2. Роль лідера в забезпеченні успішного процесу змін.							
3. Інструменти ефективних комунікацій в управлінні змінами.							
МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ СТРУКТУРИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ РЕЗУЛЬТАТАМ НАВЧАННЯ							
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7
РН1	+				+	+	+
РН2			+		+	+	+
РН3		+		+	+		
РН4	+	+		+	+		+
РН5			+	+	+	+	
РН6	+	+	+	+	+		+

Форми та методи навчання

Методи навчання: лекції у формі діалогу, проблемні лекції, дослідницький метод, навчальна дискусія, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ та задач, тестові завдання.

Технології навчання: навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійна презентація, лекція візуалізація,

друкований роздатковий матеріал, рольові ігри..

Порядок оцінювання програмних результатів навчання

Оцінювання знань здобувачів проводиться відповідно до «Системи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/21123/>).

Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік) 40		Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	МК1	МК2	100
8	9	9	10	8	8	8	20	20	

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів

Студенти мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за участь у конференціях, конкурсах, грантових заявках - 7 балів.

Усі модульні контролю проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Перший та другий модульні контролю містять по 25 запитань різного рівня складності: перший рівень – 18 запитань по 0,7 бала, другий рівень – 6 запитань по 0,9 бала, третій рівень – 1 запитання по 2 бали. Усього – 20 балів.

Для забезпечення права на об'єктивне оцінювання студентам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Рекомендована література

Основна література

1. Вербовська Л. С., Боднар Г.Ф., Микитюк Н.Є. Технології лідерства в організації. Конспект лекцій – ІВАНО-ФРАНКІВСЬК: Видавництво «ІФНТУНГ». 2021. 80 с.
2. Войтко С.В. Лідерство та антикризовий менеджмент [Електронний ресурс] : підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 195 с.
3. Нестуля О.О., Нестуля С.І., Кононець Н.В. Основи лідерства: електронний посібник для самостійної роботи студентів. Полтава : ПУЕТ, 2018. 241 с.
4. Пащенко С.Ю., Сербін О.О., Стоян С.П., Трофімов А.Ю., Лукін Д.В. Креативне лідерство : навч. посіб. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2020. 99 с.
5. Рейкін В.С. Мотивування та лідерство : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки., 2022. 89 с.
6. Романовський О.Г., Гура Т.В., Книш А.Є., Бондаренко В.В. Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків, 2017. 100 с.

Додаткова література

7. Дячук В.П. Іміджологія. Соціокультурний вимір : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 308 с.

8. Ібрагімова І.М. Лідерство у громаді. Як наснажувати людей та досягати спільних цілей.

Посібник. К.: «Видавництво «Юстон», 2020. 106 с.

9. Лугова В.М., Голубєв С.М. Основи самоменеджменту та лідерства. Навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 212 с.

10. Політичне лідерство [Електронний ресурс] : навчальний посібник / В.А. Гапоненко, С.С. Бульбенюк, Н.М. Довганик та ін. К.: КНЕУ, 2021. 324 с.

11. Сергєєва Л.М., Кондратьєва В.П., Хромей М.Я. Лідерство: навч. посібн. – Івано-Франківськ. «Лілея НВ». 2015. 296 с.

12. Трансформаційне лідерство в міжнародному бізнесі: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А. Р. Дунська, КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 84 с..

Інформаційні ресурси в Інтернет

What is leadership? URL: <https://www.mckinsey.com/featured-insights/mckinsey-explainers/what-is-leadership>

Leadership Basics. URL: https://www.managementstudyguide.com/leadership_basics.htm

Leadership Skills. URL: <https://www.skillsyouneed.com/leadership-skills.html>

The International Leadership Association. URL: <https://ilaglobalnetwork.org/>

The Association of Leadership Educators. URL: <https://www.leadershipeducators.org/page-930060>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі вищої освіти мають можливість здійснювати наукові дослідження, публікувати наукові статті, приймати участь у наукових конференціях та конкурсах студентських наукових робіт.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Системне, аналітичне та критичне мислення; саморозвиток; робота в команді; взаємодія з людьми, комунікаційні якості; емоційний інтелект; презентаційні навички; адаптивність; креативність.

Дедлайни та перескладання

Завдання навчальної дисципліни повинні бути виконані продовж 14 днів від дня проведення лекційного чи практичного заняття. У разі відсутності на занятті через хворобу або мобільність студент зобов'язаний самостійно виконати завдання відповідно до методичних рекомендацій, розміщених на навчальній платформі Moodle.

Допускається у порядку, встановленому НУВГП, вільне відвідування студентами навчальних занять відповідно до Порядку про вільне відвідування студентами навчальних занять в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Інформація щодо перездачі модулів розміщена в розділі Оголошення на навчальній платформі НУВГП <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/1/4273.pdf>

Неформальна та інформальна освіта

В межах вивчення дисципліни наявна можливість визнання (перезарахування) результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті. Положення про неформальну та інформальну освіту в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>

Prometheus URL: <https://prometheus.org.ua/> (Лідерство Basic)

Coursera URL: <https://www.coursera.org> (Strategic Leadership: Impact, Change, and Decision-Making. Leadership and negotiation skills. Team leadership. Leadership Skills.)

edEx URL: <https://www.edx.org/> (Catalyst: Becoming a Successful Leader (Inclusive Leadership Training))

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності, сумлінно та самостійно (крім випадків, що санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання, посилатися на джерела, з яких береться інформація.

Якщо у виконаному практичному завданні виявлено запозичення з інших джерел без належного посилання, оцінювання такого завдання знижується у відповідності до виявлених порушень.

У випадку виявлення списування під час проведення поточного та підсумкового контролю, результати оцінювання такого здобувача скасовуються.

Неприйнятним є порушення норм моралі, зокрема негідне поведіння у громадських місцях, на території університету, вживання ненормативної лексики; завдання шкоди матеріально-технічній базі університету.

Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Кодекс честі студента <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Якість освіти. НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp..>

Вимоги до відвідування

Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Здобувач може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації.

Мобільні телефони та ноутбуки можуть вільно використовуватись здобувачами на заняттях для виконання практичних та ситуаційних завдань, роботи із статистичними даними.

Олійник О.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри трудових ресурсів та підприємництва

Автор
Доцент

Олена ОЛІЙНИК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1302 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00